

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΩΝ
ΕΛΛΑΔΟΣ
-1980-

ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΧΙΟΥ
107
Δρ. Πρωτ. Ημέρα
F-17-16

O Πρόεδρος

Προς τους:

κ. Ευκλείδη Τσακαλώτο,
Υπουργό Οικονομικών
κ. Γεώργιο Χουλιαράκη,
αναπλ. Υπουργό Οικονομικών

Κοινοποίηση:

Επιμελητήρια-μέλη ΚΕΕ

Αθήνα, 1 Δεκεμβρίου 2016
Αριθ. Πρωτ.: 3928

Θέμα: «Επιβολή φόρου κατανάλωσης στον καφέ και στα παρασκευάσματα με βάση τα εκχυλίσματα αυτού»

Κύριοι Υπουργοί,

Ο νέος νόμος 4389/2016 που κατατέθηκε στη Βουλή με τίτλο «Επείγουσες διατάξεις για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις», υποκεφάλαιο Ε, Τροποποιήσεις Τελωνειακού Κώδικα, Άρθρο 58, προσθήκη στο άρθρο 53 Α, στο Ν.2960/2001 «Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας» (Α'256), προβλέπει από 01.01.2017 την επιβολή φόρου κατανάλωσης στον καφέ και στα παρασκευάσματα με βάση τα εκχυλίσματα αυτού.

Από τη συνολική ετήσια κατανάλωση του καφέ στη χώρα μας, το 49% είναι εισαγόμενος ενώ το 51% παράγεται στην Ελλάδα. Το 40% σχεδόν της Ελληνικής παραγωγής προέρχεται από τις εγχώριες βιοτεχνίες και καφεκοπτεία, ενώ το υπόλοιπο κατέχουν οι δύο μεγάλες πολυεθνικές εταιρείες που δραστηριοποιούνται στη χώρα. Οι Ελληνικές βιοτεχνίες και τα καφεκοπτεία με αυτές τις κυρίαρχες εταιρείες στην αγορά του τυποποιημένου καφέ αριθμούν περί τις 1.000 επιχειρήσεις και απασχολούν άμεσα ή έμμεσα περισσότερα από 5.000 άτομα.

Κύριο, αλλά ιδιαίτερα σημαντικό, χαρακτηριστικό του ικλάδου είναι ότι στην πλειονότητά του απαρτίζεται από πολύ μικρές οικογενειακές επιχειρήσεις, με παράδοση δεκαετιών, αρκετές δε από αυτές αποτελούν ισχυρά τοπικά «brand name», υψηλού

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

2

βαθμού εξειδίκευσης, με πολλαπλασιαστικά οφέλη στις τοπικές κοινωνίες. Σε μερικές περιοχές μάλιστα ο τοπικά παραγόμενος καφές από τις βιοτεχνίες - καφεκοπτεία αποτελεί βασική συνήθεια και απαρτίζει προϊόντα που χαρακτηρίζουν την περιοχή δύο αυτά παράγοντα, προσδίδοντας προστιθέμενη αξία στον τόπο τους. Επίσης είναι χαρακτηριστικό ότι ο μηχανολογικός εξοπλισμός στο μεγαλύτερο ποσοστό του (στον Ελληνικό καφέ στο 100%), παράγεται από Ελληνικές βιοτεχνίες, οι οποίες διαθέτουν ισχυρή τεχνογνωσία και εξειδίκευση. Αποκλειστική δε δραστηριότητά τους αποτελεί η κατασκευή μηχανημάτων παρασκευής και επεξεργασίας καφέ για όλα τα στάδια της επεξεργασίας του. Η ύπαρξή τους ακόμη στην αγορά στηρίζεται, σχεδόν αποκλειστικά, στη δραστηριότητα των επιχειρήσεων του κλάδου στην ενδοχώρα. Το σύνολο του ωμού καφέ σε όλα τα είδη του (Ελληνικός - φύλτρου - εσπρέσο) που επεξεργάζεται και διατίθεται στο καταναλωτικό κοινό από τις μικρές και μεσαίες βιοτεχνίες, αλλά και από τις δύο πολυεθνικές, εισάγεται από Ελληνικές εισαγωγικές επιχειρήσεις με μακρόχρονη παρουσία στην αγορά.

Οι τιμές του καφέ διαπραγματεύονται στα διεθνή χρηματιστήρια εμπορευμάτων, και διαμορφώνονται ανάλογα με όρους και κανόνες της παγκόσμιας κεφαλαιαγοράς, αλλά και της εκάστοτε ισοτιμίας ευρώ/δολ. ΗΠΑ. Η πλήρης εφαρμογή όμως του άρθρου 58 του νέου νόμου, ως προς την επιβολή τέλους 2 ευρώ ανά κιλό καθαρού βάρους στον ωμό (άφρυκτο) καφέ, θα επιφέρει τις ακόλουθες επιπτώσεις:

1. Θα επιδεινώσει ακόμη περισσότερο την ήδη επιβαρημένη λειτουργία των βιοτεχνιών του κλάδου, λόγω της παρατεταμένης και πρωτοφανούς σε ένταση οικονομικής κρίσης που βιώνει η χώρα. Η έλλειψη ρευστότητας (η οποία από 1/1/2017 πλέον απαιτείται σε πολλαπλάσιο βαθμό), η υπέρμετρη φορολόγηση, το υψηλό ενεργειακό κόστος, η εκτεταμένη φοροδιαφυγή, η γραφειοκρατία κ.α. δημιουργεί ένα εκρηκτικό μείγμα που απειλεί να τινάξει στον αέρα τις μικρές αυτές οικογενειακές επιχειρήσεις, οι οποίες καταφέρνουν και επιβιώνουν σε πείσμα των συγκυριών. Για αδιευκρίνιστους δε λόγους οι επιχειρήσεις του κλάδου δεν δύνανται να επιχορηγηθούν από το ΕΣΠΑ.
2. Θα μειώσει την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων του κλάδου, με μη αναστρέψιμα αποτελέσματα και θα οδηγήσει μοιραία σε απώλεια θέσεων εργασίας, επιβαρύνοντας τη συνοχή του κοινωνικού ιστού. Ταυτόχρονα θα οδηγήσει στην ενδυνάμωση της κυριαρχησίας τέσσες των πολυεθνικών που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα είτε παράγοντας, είτε εισάγοντας επεξεργασμένο καφέ και τα εκχυλίσματά του. Η υπερσυγκέντρωση του κλάδου σε λίγες επιχειρήσεις που κατέχουν δεσπόζουσα θέση στην αγορά (ξένων πολυεθνικών), θα δημιουργήσει συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού, άνιστης μεταχείρισης σε σχέση με τις εναπομείνασες, υγιείς ακόμη Ελληνικές, πλήττοντας ανεπανόρθωτα την αξιοπιστία τους, με ότι αυτό συνεπάγεται.
3. Θα ενθαρρύνει τη φοροδιαφυγή και θα δημιουργήσει ευνοϊκές συνθήκες ανάπτυξης λαθρεμπορίου στο είδος.
4. Θα δημιουργήσει στρεβλώσεις στην εγχώρια αγορά του καφέ, οι οποίες θα είναι πολλαπλές και μη διαχειρίσιμες από τις Ελληνικές παραγωγικές επιχειρήσεις καθιστώντας τις άμεσα μη ανταγωνιστικές. Επισημαίνεται εδώ ότι οι τιμές των ειδών του καφέ που εισάγεται είναι πολλαπλάσια ακριβότερες από τις τιμές των ποικιλών ωμού καφέ που εισάγονται προς επεξεργασία και διάθεση από τις μεταποιητικές επιχειρήσεις του κλάδου. Συνεπώς

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

3

προκύπτει κατά πολύ μεγαλύτερη ποσοστιαία επιβάρυνση στον εισαγόμενο ωμό καφέ από τους λοιπούς εισαγόμενους. Χρήζει επισήμανσης, λόγω της διαπραγμάτευσης της τιμής του στα χρηματιστήρια εμπορευμάτων και σε άρρηκτη σχέση με την ισοτιμία ευρώ/δολ. ΗΠΑ, η επιβολή του τέλους να επιβαρύνει από 50 έως και 100% (ιδίως για τον Ελληνικό) την αξία κτήσης του ωμού προϊόντος. Εκ των πραγμάτων λόγω της φύρας (περίπου 20% στο σύνολο των σταδίων επεξεργασίας), και με τα υφιστάμενα υψηλά λειτουργικά πλέον κόστη, η κοστολόγηση από πλευράς των μικρών και μεσαίων μεταποιητικών επιχειρήσεων θα διαμορφώσει σε όλο το φάσμα της εφοδιαστικής αλυσίδας τελικά προϊόντα μη ανταγωνιστικά ως προς τα αντίστοιχα εισαγόμενα.

Ως εκ τούτου, τα έσοδα που προσδοκά το κράτος (81 εκατ. ευρώ), λόγω της αναμενόμενης πτώσης της κατανάλωσης, όπως και σε άλλες περιπτώσεις έχει τελικά αποδειχθεί (φόροι στα καύσιμα - φόροι εισοδήματος - ΦΠΑ - εργοδοτικές και ασφαλιστικές εισφορές λόγω αδυναμίας και απώλειας θέσεων εργασίας κ.ά.), θα είναι κατά πολύ κατώτερα από τα αναμενόμενα.

Είναι κατανοητή η προσπάθεια της κυβέρνησης προκειμένου να επιτύχει αρχικά θετική αξιολόγηση επί των δημοσιονομικών από πλευράς θεσμών, να επικεντρώσει τις προσπάθειές της ως προς το σκέλος των εσόδων. Στο επόμενο βήμα, σχεδόν άμεσα, πρέπει να επιμεληθεί τυχόν αδικιών, παραλείψεων, και διορθωτικών ενεργειών, προς αποφυγή στρεβλώσεων και διατάραξης της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς.

Στο πλαίσιο των προαναφερομένων, Κύριοι Υπουργοί, και θεωρώντας δεδομένο ότι θα συμφωνήσετε με την άποψή μας για την ανάγκη ενθάρρυνσης των υφιστάμενων μεταποιητικών επιχειρήσεων, συντασσόμαστε απόλυτα με την πρόταση του Επιμελητηρίου Ημαθίας (επισυνάπτεται στο παρόν) για την εφαρμογή και στη χώρα μας του μοντέλου επιβολής φόρου κατανάλωσης στον καφέ άλλων Ευρωπαϊκών κρατών, όπως η Γερμανία, η Ιταλία κ.τ.λ., σύμφωνα με το οποίο επιβάλλεται φόρος μόνο στα εισαγόμενα επεξεργασμένα και συσκευασμένα προϊόντα καφέ και όχι σε αυτά που παράγονται από τις εγχώριες επιχειρήσεις. Είμαστε βέβαιοι ότι με τον τρόπο αυτό αφενός θα αποτραπεί η απόκλιση της κυβέρνησης από τον αρχικό δημοσιονομικό στόχο της, ενώ αφετέρου θα στηριχθεί και θα ενισχυθεί ένας παραδοσιακός κλάδος, όπως αυτός του καφέ, προστατεύοντάς τον παράλληλα από ενδεχόμενο αφελληνισμό και βελτιώνοντάς το εμπορικό ισοζύγιο της χώρας μας.

